

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Q. 6. Quænam sunt Excommunicationes reservatæ Papæ, & Episcopis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

gravi. Non fit tamen irregularis; nec electio aut provifio est irrita, fed folum irritanda, c. ult. *de Cleric. excom.*

3. Privatio administrationis licitæ Sacramentorum, ex eod. cap. ubi dicitur: *peccare conferendo Ecclesiastica Sacramenta.*

Q 6. *Quanam sunt Excommunicationes refervatæ Papæ, & Epifcopis?*

Resp. Circa hoc confuli debet propriæ Diœceſis Rituale. Hic tamen operæ pretium est explicare Excommunicationem contra percuffores Clericorum à Conc. Gener. Later. 2. can. 15. latam his verbis. *Placuit ut fi quis fuadente diabolo hujus facrilegii reatum incurrit, quod in Clericum vel Monachum violentas manus injecerit, anathematis vinculo ſubjaceat; & nullus Epifcoporum illum præſumat abſolvere, niſi mortis urgente periculo, donec Apoſtolico conſpectui præſentetur, & ejus mandatum ſuſcipiat.*

1. Nemo cujuſvis ordinis, dignitatis, ſexûs, ſtatûs ab ea eximitur, ne impubes quidem rationis compos. Imò hanc incurrant mandantes, conſentientes, & conſulentes, effectu ſecuto, item non impediētes, ſi ex officio ad hoc teneantur, vel ſi potuerint impedire ſine damno periculo ſuo, & dolosè permiferint, c. 47. *de ſent. excom.* Item ratam habentes percuffionem ſuo nomine factam, etiam ſi non conſuluerint nec mandaverint, c. 23. *de ſent. excom. in 6.* Item Clericus ſeipſum vulnerans ex malitia ſeu paſſione: ſecùs ſi ex devotione.

2. Per

2. Per Clericum intelligitur quilibet primâ saltem tonsurâ initiatus, modo habitum gestet Clericalem, etiam conjugatus modò cum unica virgine, c. un. *de Cler. conjug. in 6.* per Monachum intelliguntur omnes utriusque sexûs religiosi c. 33. *de sent. excom.* etiam Laici conversi ibid. c. 5. *de sent. excom.* & novitii c. 21. eod. tit. in 6. Item Eremita subiectus alicui regulæ & Superiori Ecclesiastico & habitans in oratorio auctoritate Episcopi.

3. Instigante diabolo, hoc est, illicitè & injustè.

4. Per has voces, *manus violentas injecerit* intelligitur quævis actio corporalis, de se violenta, injuriosa, ac contumeliosa circa Clericum, vel Religiosum, aut res ei adhærentes, per se sufficiens ad gravem injuriam contra honorem, & reverentiam debitam tali personæ, sive fiat manu, sive baculo, gladio, lapidibus, &c.

Hinc ipso facto excommunicatus est 1. qui talem percutit, vulnerat, conspuat, evellit crines lacerat vestem, &c. ita ut actio sit gravior injuriosa. Idque etiamsi Clericus consentiat. Quia actio non idèò desinit esse injuriosa Ordini Clericali, in cujus favorem lata est excommunicatio, cap. 36. *de sent. excom.*
 2. Qui concludit aut violenter detinet in carcere, vel loco unde sine dedecore exire nequit.
 3. Qui persequitur, ut in flumen vel fossam incidat, equo decidat, &c. 4. Qui manus violentas injicit in equum, cui is insidet, occidendo

dendo, vulnerando, lædendo, sistendo per frænum, quæ actio est gravis in ratione contumeliæ, &c.

5. Hæc Excommunicatio non contrahitur.

1. Quando actio non est de se violenta, licet sit injusta, ut cum fur clam abscindit crumenam. Item si fiat sine violenta manuum injectione, ut cum verbis contumeliosis afficitur. 2. Si percussio sit jocosa, aut casualis, ut cum janitor vel apparitor arcens turbam, fortuito casu percutit Clericum in turba versantem, c. 3. *de sent. excom.* 3. Si nescias esse Clericum. 4. Si Prælati, Pater, Magister subditum in Minoribus constitutum correctionis causâ moderatè percutiat, habitâ ratione culpæ, quamvis ira accedat. Item qui alios è familia sua, vel propinquos in Minoribus constitutos leviter percussit, ut cohibeantur à suis violentiis, & scientiâ bonisque moribus imbuantur, c. 54. *de sent. excom.* imò Prælati, & Præceptor Ecclesiasticus potest in Majoribus constitutum correctionis & disciplinæ causâ castigare, c. 10. eod. Tit. modò per se, vel per alium si necessitas urgeat, castiget; non tamen per Laicum, alioqui contrahitur excommunicatio, c. 24. eod. 5. Si Clericus etsi culpabiliter percutiatur eo instanti, quo deprehenditur turpiter agens, hoc est actum quemvis impudicum exercens cum Matre, Uxore, Filia, vel Sorore percutientis: secùs, si cum alia. Item si quis Clericum percutiat, ad defendendam vitam aut bona sua, cum debita moderatione, c. 3. *de sent.*

de sent. excom. 6. Si percutiatur Clericus; qui à privilegio Canonis, excidit, v. g. Bigamus, vel qui ter monitus non gestat habitum Clericalem.

6. Duplex distinguitur Clerici percussio etiam mortalis. Alia dicitur enormis ac gravis, & talis censetur vel ratione valde magnæ gravitatis ipsius percussio; qualis est occisio, mutilatio, notabilis effusio sanguinis ex vulnere, carnis laceratio, dentium vel multorum capillorum evulsio: vel ratione eminentiæ personæ percussæ; ut si sit Episcopus vel Prælati, etiam si alapa tantum percutiatur.

Altera dicitur levis seu mediocris, scilicet comparatè ad enormem; & est ea, quæ nullam maculam, lacerationem carnis, mutilationem, copiosi sanguinis effusionem, nec dentium aut multorum capillorum evulsionem intulit, nec est contra Episcopum, Cardinalem, vel Prælatum, nec magnum scandalum parit.

1. Est reservata Papæ. 2. Episcopis, c. 17. *de sent. excom.* Prælati verò Religiosorum possunt absolvere suos se invicem percutientes, modò percussio non sit enormis. Quòd si Religiosus percussus non subiaceat eidem Superiori, percutiens debet à suo & percussi Prælati absolvi, c. 23. eod. Tit. Si Religiosus Clericum sæcularem percusserit, non potest absolvi nisi ab Episcopo, c. 21. *de sent. excom. in* 6. vel à Papa si percussio sit enormis.